

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 3/2014

30.1.2014

VUODEN 2014 SEURAKUNTAVAALIT: Vaalilautakunnan asettaminen, äänestysalueet sekä vaaliasiakirjojen tilaaminen.

Kirkolliskokous hyväksyi kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen ehdotetut vaalisäännöksiä koskevat säännösmuutokset sekä kirkon uuden vaalijärjestyksen marraskuussa 2013. Muutosten tavoitteena on vaalisäännösten selkeyden ja yhdenmukaisuuden lisääminen sekä säännösten kehittäminen yleisen vaalilainsäädännön suuntaan. Koska vaalisäännösten muutokset vaativat vielä eduskunnan hyväksynnän, ei tämän yleiskirjeen liitteenä ole seurakuntavaalien aikataulua. Tavoitteena on, että syksyn seurakuntavaaleissa sovelletaan uusia säännöksiä.

Vaalilautakunnan asettaminen

Vuoden 2014 seurakuntavaalien toimittamisesta seurakunnassa huolehtii vaalilautakunta. Vaalilautakunnan asettaa kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto. Vaalilautakunta tulee asettaa **viimeistään 31.5.2014**.

Korkeimman hallinto-oikeuden antaman keskusvaalilautakunnan jäsenen esteellisyyttä koskevan ratkaisun (KHO:2013:112) mukaan yleisissä vaaleissa keskusvaalilautakunnan jäsenenä ei voi olla ehdokas eikä tämän hallintolain 28 §:n 2 momentissa määritelty läheinen. Vaasan hallinto-oikeuden antaman (25.3.2013 13/0130/3) ja korkeimman hallinto-oikeuden pysyttämän (KHO 20.6.2013 taltionro 2104) vaalilautakunnan jäsenen esteellisyyttä koskevan ratkaisun mukaan kunnallisvaaleissa ehdokkaana oleminen ei lähtökohtaisesti muodosta esteellisyyserustetta toimia vaalilautakunnan jäsenenä.

Kirkolliskokous on linjannut lakivaliokunnan näkemyksen mukaisesti, että kirkollisissa vaaleissa esteellisyysselvityksiin suhtaudutaan samalla tavalla kuin yleisissä vaaleissa, minkä vuoksi kirkollisissa vaaleissa vaalilautakunnan jäsenen esteellisyyttä on arvioitava samoin kuin yleisten vaalien keskusvaalilautakunnan jäsenten esteellisyyttä.

Seurakuntavaaleissa vaalilautakunta hoitaa sekä kuntien vaalilautakunnan että keskusvaalilautakunnan tehtäviä. Kirkollisessa lainsäädännössä vaalilautakunnan jäsenen esteellisyydestä ei ole säännöksiä. Vaalilaissa on sen sijaan nimenomaisesti säädetty, että kunnallisvaaleissa ehdokkaana oleva ei voi olla keskusvaalilautakunnan eikä vaalitoimikunnan jäsen. Vaalilautakunnan jäsenen esteellisyyttä on siten seurakuntavaaleissa arvioitu kirkkolain 7 luvun 5 §:n perusteella. On katsottu, että vaalissa ehdokkaana oleva tai hänen läheisensä voi toimia vaalilautakunnan jäsenenä, mutta on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee häntä itseään tai hänen läheistään.

Ottaen huomioon kirkolliskokouksen linjaus, mainitut oikeustapaukset sekä kirkkolain esteellisyyttä ja vaalilautakuntia koskeva sääntely, seurakuntavaalin ehdokas tai hänen läheisensä voi kirkkohallituksen tulkinnan mukaan toimia vaalilautakunnan jäsenenä rajoitetusti. Vaalilautakunnan jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen vaalilautakunnassa, joka koskee häntä itseään tai hänen läheistään tai muutoin muodostaa hallintolain 28 §:ssä säädetyn esteellisyyden. Jos vaalilautakunnan jäsen tai hänen läheisensä on ehdokkaana vaaleissa, hän ei voi osallistua **äänestyslippujen hylkäämistä koskevaan päätöksentekoon, vaalin tuloksen määräämiseen eikä vaalin tuloksen vahvistamiseen**. Vaalilautakunnan

päätösvaltaisuuden varmistamiseksi on suositeltavaa, että vaalilautakunnan jäsenistä enemmän kuin puolet on muita kuin ehdokkaita tai heidän läheisiään.

Äänestysalueet

Äänioikeutettujen luettelo muodostetaan seurakunnan äänioikeutetuista jäsenistä. Jos seurakunnassa ei ole käytössä sisäisiä rajoja, muodostetaan yksi yhtenäinen äänioikeutettujen luettelo. Seurakunta voidaan jakaa myös äänestysalueisiin, jolloin äänioikeutettujen luettelot tehdään äänestysalueittain.

Seurakunnan, jolla on tarve toteuttaa vaalit äänestysalueittain, tulee ilmoittaa siitä Kirkkohallitukselle 15.2.2014 mennessä. Seurakunnan tulee samassa yhteydessä ilmoittaa yhteyshenkilö, jonka kanssa Kirkkohallitus voi sopia asian hoitamisesta. Ilmoitus tehdään sähköpostitse osoitteeseen veijo.koivula@evl.fi.

Kirkkohallitus antaa nimetyille yhteyshenkilöille ohjeet tarvittavista toimenpiteistä.

Vaaliasiakirjojen tilaaminen

Kirkkohallitus huolehtii seurakuntavaaleissa tarvittavien asiakirjojen painattamisesta. Kirkkohallitus toteuttaa vaaliasiakirjojen painamisen yhteistyössä Unigrafian kanssa. Seurakunnat tilaavat vaaliasiakirjat **suoraan Unigrafialta** liitteenä olevalla tilauslomakkeella **28.2.2014 mennessä**. Äänestyslippujen ja muiden vaalissa tarvittavien asiakirjojen painosmäärän selville saamiseksi seurakunnassa tulee arvioida tarvittavien äänestyslippujen ja muiden asiakirjojen lukumäärä, sekä tehdä tilaus tuon arvion perusteella.

Äänestysliput

Vaalit toimitetaan siten, että jokainen äänestäjä äänestää **valkoisella äänestyslipulla** kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston ehdokasta ja **oranssilla äänestyslipulla** seurakuntaneuvoston ehdokasta. Äänestysliput on tilattava tilauslomakkeella eikä niitä voi painattaa tai kopioida seurakunnassa.

Muut vaaliasiakirjat

Äänestyslippujen lisäksi ennakoäänestyksessä tarvittavat **vaalikuori ja lähetekuori** on tilattava tilauslomakkeella.

Seurakunnat voivat tilata myös ennakoäänestyksessä tarvittavia muita asiakirjoja eli **ennakoäänestyksen ja kotiaäänestyksen lähetekirjeitä, ilmoittautumislomakkeita kotiaäänestykseen sekä luetteloita ennakolta äänestäneistä**. Nämä lomakkeet löytyvät elokuussa netistä osoitteesta www.seurakuntavaalit.fi, josta niitä voi tulostaa.

Vaaleja varten tullaan seurakunnissa perustamaan valitsijayhdistyksiä ehdokkaiden nimeämistä varten. Valitsijayhdistys perustetaan **Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjalla**, johon liitetään **Ehdokkaan suostumus ja vakuutus –lomake ja Asiamiehen vakuutus –lomake**. Myös näitä lomakkeita voi tulostaa netistä osoitteesta www.seurakuntavaalit.fi huhtikuun alusta lukien.

Vaaliasiakirjat postitetaan painamisen jälkeen suoraan Unigrafiasta seurakunnille, joka myös laskuttaa seurakuntaa lähettämistään asiakirjoista. Asiakirjatilaukset toimitetaan seurakunnille 1.6.–31.7.2014 välisenä aikana. Tilauksen hintaan lisätään toimitus- ja käsittelykulut.

Vaaliasiakirjojen tilauslomake on palautettava Unigrafiaan sähköpostitse srkvaalit@unigrafia.fi tai postitse osoitteeseen Unigrafian Välitysmyynti, PL 4 (Vuorikatu 3), 00014 Helsingin yliopisto 28.2.2014 mennessä.

Lomaketiedusteluihin vastaa Unigrafian Välitysmyynti, Marjo Salo, sähköpostiosoite srkvaalit@unigrafia.fi tai puh. (09) 7010 2366.

Kirkkohallitus

Jukka Keskitalo

Pirjo Pihlaja

ISSN 1797-0326